Kaupunginhallituksen vastine arviointikertomukseen 2025 **KH 28.9.2026, liite**

Kaupunginhallituksen selvitys aikataulusta ja toimenpiteistä, joilla se vastaa vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin.

Johdanto

Kaupunginhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja kehittämisehdotuksista. Vastinetta on valmisteltu kaupungin johtoryhmässä ja kaupunginhallituksen iltakoulussa 21.9.2026. Valmistelussa on tarkasteltu arviointikertomuksessa esitettyjä kysymyksiä sekä niihin liittyviä laajempia hallinnollisia, taloudellisia ja toiminnallisia kehittämistarpeita. Sivistyslautakunnalta ja hyvinvointilautakunnalta on pyydetty omat vastineet, jotka liitetään tähän vastineeseen.

Vastineessa esitetyt toimenpiteet ovat kaupunginhallituksen selvityksenä annettavia valmistelu- ja kehittämislinjauksia. Kaupunginhallitus ohjaa ja seuraa arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin liittyvien toimenpiteiden valmistelua osana kaupungin johtamista, talousarviota, strategian toimeenpanoa ja konserniohjausta. Lautakunnat ja toimialat vastaavat toimenpiteiden valmistelusta ja toteutuksesta omien tehtäviensä ja toimivaltansa mukaisesti. Yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen ja konserniyhteisöjen kanssa edetään kunkin toimijan tehtävien, toimivallan ja päätöksentekomenettelyjen mukaisesti.

Mahdolliset talousarviovaikutukset, hallintosääntöön liittyvät muutokset, toimielinten tehtäviä koskevat ratkaisut ja konserniohjaukseen liittyvät täsmennykset valmistellaan erikseen toimivaltaisten toimielinten päätettäväksi.

Sisäinen - Ei sisällä henkilötietoja

Luku 2 Kaupunkikonsernin arviointi		
Konsernitasolla tarkastellen tilikausi 2025 oli taloudellisesti hyvä ja toiminnalliset tavoitteet saavutettiin. Positiiviseen tulokseen vaikuttivat merkittävästi kertaluontoiset erät. Kaupungin investointitahti on ollut viime vuosina kiivas ja investointitasoon tulee kiinnittää tulevina vuosina huomiota talouden tasapainon näkökulmasta. **Miten kaupunginhallitus aikoo valmistella kaupungin tulevat investoinnit siten, että kaupunkikonsernin talouden tasapaino turvataan pitkällä aikavälillä?**		
Selvitys	Toimenpiteet	Toteutus
Investointiohjelma ulottuu noin kymmenen vuoden aikajänteelle, mikä mahdollistaa investointitarpeiden, rahoituksen sekä taloudellisten vaikutusten ennakoivan arvioinnin. Kaupungin tavoitteena on sopeuttaa investointitaso pitkällä aikavälillä kestävälle tasolle, jonka arvioidaan olevan noin 20–30 miljoonaa euroa vuodessa. Tälle tasolle arvioidaan päästävän 2030-luvun aikana. Investointiohjelmaa valmisteltaessa tarkastellaan investointitarpeiden lisäksi kaupungin lainakannan kehitystä, käyttötalouden kestävyyttä ja investointien vaikutuksia tuleviin toimintamenoihin. Näin investointipäätökset perustuvat kaupungin taloudellisen kantokyvyn kokonaisarviointiin. Kaupungin taloudellinen asema on vakaa ja talous tasapainossa. Kaupungilla on lisäksi taseessaan merkittävää varallisuutta ja taloudellisia puskureita, jotka tukevat sen kykyä vastata hallitusti tuleviin investointi- ja palvelutarpeisiin myös toimintaympäristön muuttuessa. Investointien suunnittelussa ja	Kaupungin tulevien investointien valmistelua kehitetään siten, että kaupunkikonsernin talouden tasapaino voidaan turvata pitkällä aikavälillä seuraavilla toimenpiteillä: • Tarkastellaan investointien suunnittelua ja toteutusta palveluverkon näkökulmasta kymmenen vuoden aikajänteellä ottaen huomioon väestörakenteen muutokset, kaupungin talouden kokonaisuus ja vaikutukset kuntalaisten hyvinvointiin. • Arvioidaan investointipäätösten yhteydessä kaupungin taloudellinen kantokyky, lainakannan kehitys, käyttötalouden kestävyys ja investointien vaikutukset tuleviin toimintamenoihin. • Investoinnit suunnitellaan yli valtuustokausien ja investointien rahoituksessa huomioidaan ulkopuoliset rahoituslähteet, kuten EU-rahoitus. • Investointien toteutuksessa arvioidaan kustannukset koko investoinnin elinkaaren ajalta.	Vastuutaho kaupunginhallitus

Sisäinen - Ei sisällä henkilötietoja

toteutuksessa arvioidaan tämän vuoksi sekä nykyistä että pitkän aikavälin taloudellista kestävyyttä.		

Luku 3 Talouden ja toiminnan tavoitteiden toteuman arviointi

Talouden näkökulmasta tilikausi 2025 oli myös toimielinten osalta hyvä ja strategian toteuttamisessa toiminnan tavoitteiden kautta on kehitytty aiempiin vuosiin verrattuna.

Strategiaa toteuttavien toiminnan tavoitteiden vaikuttavuus jää tilinpäätösarvioinnin perusteella pintapuoliseksi.

Kuinka kaupunginhallitus aikoo kehittää strategian toteuttamista siten, että tavoitteiden ja niiden saavuttamiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuus ja vaikuttavuuden mittaaminen ovat paremmalla tasolla?

Selvitys	Toimenpiteet	Toteutus
Strategian tavoitteet kytketään tiiviisti kaupungin talousarvio- ja tilinpäätösprosesseihin. Strategisten tavoitteiden esittämistä ja raportointia on kehitetty vuosittain. Lisäksi uusi kaupunkistrategia selkeyttää tavoitteiden edistämistä. Strategian tavoitteita edistetään vuositasolla talousarviossa esitetyillä toimenpiteillä, joille on määritetty mittarit. Näiden avulla voidaan seurata tavoitteiden toteutumista. Tunnistetaan tarkastuslautakunnan esittämä havainto siitä, että strategiaa toteuttavien toiminnan tavoitteiden vaikuttavuuden raportointi on jäänyt pintapuoliseksi. Strategisten tavoitteiden raportoinnissa on tähän saakka painottunut tavoitteiden toteutumisen, suoritteiden ja keskeisten toimenpiteiden seuranta, kun taas tavoitteiden aikaansaamien vaikutusten	Strategian toteutumisen seurantaa kehitetään edelleen siten, että tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden välinen yhteys on nykyistä selkeämpi ja niiden vaikuttavuutta voidaan arvioida systemaattisemmin osana talousarvio- ja tilinpäätösprosessia. Kehittämisessä huomioidaan tarkastuslautakunnan havainto siitä, että vaikuttavuuden raportointi on jäänyt osin pintapuoliseksi. Kaupunginhallitus ohjaa talousarvion valmistelua siten, että toimialat erottavat omissa tavoitteissaan tavoitellun vaikutuksen, sitä edistävät toimenpiteet ja seurannassa käytettävät mittarit. Toimialat valmistelevat tavoitteet ja mittarit omien tehtäviensä osalta talousarvioprosessissa, ja kaupunginhallitus käsittelee kokonaisuuden osana talousarvion valmistelua ja talousarvioesityksen tekemistä valtuustolle.	Vastuutaho kaupungin-hallitus, kaikki toimielimet Toteutus käynnissä

Sisäinen - Ei sisällä henkilötietoja

osoittaminen on osin jäänyt suppeammaksi. Vaikuttavuuden arviointi on luonteeltaan pitkäjänteistä. Osa strategisista tavoitteista toteutuu usean vuoden aikajänteellä, jolloin vaikutukset eivät kaikilta osin näy yhden tilikauden tarkastelussa.	• Täsmennetään toimialojen tavoitteiden yhteyttä kaupunkistrategian päämääriin sekä kehitetään vaikuttavuusmittareita ja niiden raportointia osana talouden ja toiminnan suunnittelua. • Kehitetään tilinpäätösraportointia siten, että strategisten tavoitteiden toteutumisen lisäksi kuvataan nykyistä selkeämmin, mitä vaikutuksia toimenpiteillä on saatu aikaan kuntalaisten hyvinvoinnin, palvelujen toimivuuden ja kaupungin elinvoiman näkökulmasta. • Keskeisten strategisten kärkihankkeiden osalta työtä ohjataan strategisilla ohjausryhmillä, joilla on selkeät toimeksiannot ja tavoiteaikataulut. • Vuonna 2026 päivitetyssä kaupunkistrategiassa on kehitetty tavoitteiden asettamista ja seurantaa. Muutokset näkyvät vuoden 2027 talousarvion sisällössä. • Kaupunginhallituksen ja lautakuntien välistä tiedonvaihtoa kehitetään ottamalla käyttöön yhteistyötä ja tiedonkulkua vahvistavia käytäntöjä, joiden avulla tavoitteiden ja mittareiden toteutumista seurataan ja raportoidaan nykyistä systemaattisemmin. • Vaikuttavuuden arvioinnissa kaupungin omien arviointien lisäksi hyödynnetään asiakaskokemuksia ja osallisuustoimin kerättyjä aineistoja.	
Luku 4 Vuoden 2025 työohjelmassa asetetut arviointikohteet **4.1 Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen** **4.1.1 Yhteisarviointi HYTETU-yhteistyön toimivuudesta**		
Rovaniemen HYTETU-työn rakenteet mahdollistavat niin poikkihallinnollisen työn kuin yhteistyön Lapin hyvinvointialueen kanssa.		

Sisäinen - Ei sisällä henkilötietoja

Rovaniemen hyvinvointiryhmän kokoonpanoa ja vastuunjakoa tulee kehittää niin poikkihallinnollisuuden kuin yhteistyön kehittämiseksi. Organisatorisesti on turvattava se, että valmistelusta vastaavat vakanssit sijoittuvat samansuuntaisesti hallintosäännön kanssa.

Kuinka kaupunginhallitus ja osaltaan hyvinvointilautakunta aikoo kehittää HYTETU-työn poikkihallinnollisuutta ja yhteistyötä sekä hyvinvointiryhmän roolia tuloksellisen HYTETU-työn edistämiseksi?

Selvitys	Toimenpiteet	Toteutus
Hyvinvointilautakunta vastaa hallintosääntöuudistuksen myötä jatkossa hyvinvointikertomustyöstä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategisten linjausten yhteensovittamisesta koko kaupunkikonsernin osalta (HS 1.6.2026 § 37). Aiemmin vastuu oli hallintosäännössä kirjattu kaupunginhallitukselle, vaikka tosiasiallisesti hyvinvointikertomustyöhön liittyvä henkilöresurssi on ollut sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalla. HYTETU-työlle on olemassa vakiintuneet perusrakenteet, joiden kautta myös yhteistyö Lapin hyvinvointialueen kanssa on käynnistynyt uudessa toimintaympäristössä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Rovaniemen kaupungin hyvinvointiohjelman vuosille 2026–2029 (18.5.26 § 55), joka on kaupunkistrategiaa toimeenpaneva ohjelma ja kaupungin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen keskeinen ohjausväline. Arviointihavainnon perusteella kehittämistarvetta kohdistuu kuitenkin erityisesti hyvinvointiryhmän roolin, kokoonpanon ja vastuiden selkeyttämiseen sekä poikkihallinnollisen yhteistyön vahvistamiseen.	• Päivitetään hyvinvointiryhmän kokoonpanoa ja vastuunjakoa siten, että ryhmä vahvistaa toimivaltaisen johdon vuorovaikutusta eri palveluiden välillä ja tukee poikkihallinnollista päätöksentekoa. • Varmistetaan hyvinvointiryhmän yhteys kaupungin johtoryhmään puheenjohtajuuden ja valmistelun kautta, jotta HYTETU-työn näkökulmat kytkeytyvät nykyistä vahvemmin kaupungin johtamiseen. • Kehitetään kaupungin HYTETU-rakenteita kokonaisuutena siten, että strategisen hyvinvointiryhmän rinnalla toimii riittävä operatiivisen tason rakenne. - Vahvistetaan lasten ja nuorten ikäryhmittäisiä verkostoja, joiden tehtävänä on edistää käytännön yhteistyötä kaupungin, Lapin hyvinvointialueen ja keskeisten sidosryhmien välillä. - Kytketään hyvinvointiohjelman toimenpiteet tiiviimmin toimielinten talousarviovalmisteluun, jotta ohjelman tavoitteet näkyvät konkreettisina toimenpiteinä ja niiden toteutumista voidaan seurata. - Selkeytetään HYTETU-työn valmistelusta vastaavien vakanssien sijoittumista ja roolia siten,	Hyvinvointi-lautakunta / hyvinvointi-palvelut, koordinointi Yhteistyö Lapin hyvinvointi-alueen kanssa Järjestökenttä Toteutus käynnissä: Hyvinvointiryhmä kevät 2026; Kaupungin johtoryhmä 15.9.2026; Hyvinvoinnin

Sisäinen - Ei sisällä henkilötietoja

Hyvinvointiryhmä on käsitellyt arviointikertomuksen havaintoja 27.8.2026 kokouksessaan. Ryhmä näkee, että havaintoihin on vaikuttavinta vastata rakenteellisilla muutoksilla. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita on käsitelty arviointikertomuksen havaintojen ja jo käynnistyneen kehittämistyön pohjalta myös kaupungin johtoryhmässä 26.8. ja 15.9.2026.	että ne tukevat hallintosäännön mukaista johtamista, valmistelua ja vastuunjakoa. HYTETU-työtä osana laajempaa toimintakokonaisuutta vahvistetaan lisäksi seuraavilla toimenpiteillä: • Kehitetään hyvinvointiryhmän raportointi- ja yhteistyökäytäntöjä siten, että kaupunginhallituksella ja hyvinvointilautakunnalla on käytössään ajantasainen tilannekuva HYTETU-työn tavoitteiden toteutumisesta. • Selvitetään mahdollisuuksia vahvistaa yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen, järjestöjen, kyläverkostojen ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa. • Hyödynnetään nykyistä systemaattisemmin olemassa olevia palvelu- ja osallisuusrakenteita hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä.	toimialan johtoryhmä 21.9.2026

Luku 4 Vuoden 2025 työohjelmassa asetetut arviointikohteet
4.1 Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen
4.1.2 Lasten ja perheiden palveluihin pääsy

Lasten ja perheiden palveluihin pääsyn riskialueina ilmenevät palveluista tiedottaminen, palveluihin ohjautuminen ja niiden kohdentuminen sekä yhteistyö niin lastensuojelun kuin opiskeluhuollon kanssa.

Kuinka kaupunginhallitus ja sivistyspalvelut aikovat kehittää lasten ja perheiden palveluihin pääsyä edellä mainittujen riskialueiden näkökulmasta?

Selvitys	Toimenpiteet	Toteutus
Lasten ja perheiden palveluihin pääsyn riskialueet liittyvät erityisesti palveluista tiedottamiseen, palveluihin ohjautumiseen ja palvelujen kohdentumiseen sekä yhteistyöhön Lapin hyvinvointialueen kanssa. Kaupunki seuraa lasten, nuorten ja perheiden palvelutarpeita ja palveluihin pääsyä muun muassa kouluterveyskyselyn,	Lasten ja perheiden palveluihin pääsyä kehitetään vahvistamalla palveluohjausta, tiedottamista, matalan kynnyksen tukea ja palvelujen kohdentumista seuraavilla toimenpiteillä: • Kehitetään Perheohjaamon palvelupistettä ja vahvistetaan matalan kynnyksen palveluohjausta	Toteutus käynnissä

asiakaskyselyjen, tuen tiimin päätösten, sosiaalipalveluihin tehtävien ilmoitusten sekä huostaanottojen määrän avulla. Varhaiskasvatuksessa ja kouluissa on tunnistettu tarve vahvistaa ennakoivaa tukea tilanteissa, joissa lasten ja nuorten käyttäytyminen aiheuttaa huolta tai turvallisuusriskejä. Palvelujen saatavuutta ja yhteistyön toimivuutta arvioidaan säännöllisesti yhdessä Lapin hyvinvointialueen kanssa.	yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen kanssa siten, että perheet löytävät oikea-aikaisesti tarvitsemansa palvelut. • Kootaan ja pidetään ajan tasalla lasten, nuorten ja perheiden palveluja koskeva tieto kaupungin verkkosivuilla sekä vahvistetaan tiedottamista yhteistyössä järjestöjen ja seurakunnan kanssa. • Jatketaan Vahvuutta vanhemmuuteen -toiminnan ryhmä- ja yksilöohjausta osana ennaltaehkäisevää tukea. • Hyödynnetään kuntakohtaista opiskeluhuollon ohjausryhmää kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen yhteistyön, tiedonkulun ja palveluihin ohjautumisen kehittämisessä. • Selkeytetään kouluilla toimivien kuraattorien ja psykologien työnkuvia sekä yhteistyökäytäntöjä yhdessä Lapin hyvinvointialueen kanssa. • Arvioidaan palvelujen saatavuutta ja kohdentumista säännöllisissä yhteistyökokouksissa Lapin hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palveluista vastaavan johdon ja asiantuntijoiden kanssa. • Seurataan palvelujen saatavuutta ja mitoitusta yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen kanssa ja arvioidaan tarvittaessa viranomaisyhteydenoton tarve, mikäli puutteisiin ei saada korjausta yhteistyön ja muiden toimenpiteiden kautta. Edellä kuvattuja toimenpiteitä voitaisiin jatkossa täydentää yhtenäistämällä lasten, nuorten ja perheiden palveluista viestimistä kaupungin, Lapin hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden toimijoiden yhteistyönä. Mikäli yhteistä kehittämistyötä saadaan vietyä eteenpäin, se voisi parantaa palvelujen saavutettavuutta sekä tukea perheitä tarvitsemiensa palvelujen	

Sisäinen - Ei sisällä henkilötietoja

	oikea-aikaisessa löytämisessä ja tarkoituksenmukaisen tuen ja palvelujen piiriin ohjautumisessa.	
Luku 4 Vuoden 2025 työohjelmassa asetetut arviointikohteet **4.2 Ilmasto- ja ympäristötavoitteiden toteuma**		
Kaupunki on saanut strategiakaudella edistettyä strategisia ympäristö- ja ilmastotavoitteita hyvin hankkeiden kautta. Keskeiseksi toiminnan riskiksi nousee hanketyön osalta toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. **Kuinka kaupunginhallitus aikoo varmistaa sen, että kaupungin ympäristö- ja ilmastotyö jatkuu hankkeiden päätyttyä?**		
Selvitys	Toimenpiteet	Toteutus
Strategiakaudella ympäristö- ja ilmastotavoitteita on edistetty useissa hankkeissa. Hanketyössä on vahvistettu kaupungin tietopohjaa, toimintamalleja ja yhteistyörakenteita muun muassa energiatehokkuuden, kiertotalouden, kestävän liikkumisen, ilmastonmuutokseen sopeutumisen, luontoympäristöjen sekä ilmastoviestinnän osalta. Hanketyön tuloksena on syntynyt käytännön kokeiluja ja valmistelukokonaisuuksia, joita voidaan hyödyntää kaupungin pysyvässä toiminnassa. Työn jatkuvuuden varmistamiseksi ympäristö- ja ilmastotyö kytketään jatkossa nykyistä vahvemmin osaksi kaupungin normaalia johtamista, talouden ja toiminnan suunnittelua, investointeja, hankintoja, kaavoitusta sekä konserniohjausta. Ohjelmatasoa vahvistetaan päätöksentekoon syksyllä 2026 etenevällä ilmasto-ohjelmalla. Ohjelma kokoaa	Ympäristö- ja ilmastotyön jatkuvuutta vahvistetaan kytkemällä työ osaksi kaupungin normaalia johtamista, talouden ja toiminnan suunnittelua sekä keskeisiä ohjelmia ja hankkeita seuraavilla toimenpiteillä: • Varmistetaan, että hankkeissa kehitetyt toimintamallit ja osaaminen siirtyvät osaksi kaupungin perustoimintaa hyödyntämällä hankkeissa ensisijaisesti vakituista henkilöstöä sekä kytkemällä hankkeiden tavoitteet toimialojen toiminnan kehittämiseen. • Kehitetään ilmasto- ja ympäristönäkökohtien huomioon ottamista kaupungin talousarvio-, päätöksenteko- ja arviointiprosesseissa. • Varmistetaan tarvittava osaaminen ja resurssit hankkeiden päätyttyä vahvistamalla henkilöstön ilmasto- ja ympäristöosaamista koulutuksilla. • Sisällytetään ilmasto- ja ympäristönäkökulma kaupungin perustoimintaan, erityisesti teknisiin palveluihin ja tilapalvelukeskuksen toimintaan sekä varhaiskasvatukseen ja opetukseen, jotta	Kaupungin-hallitus Toimialat Ilmasto-ohjelma valmis 12/2026 Kasvu-ohjelma valmis Matkailu-ohjelma

Sisäinen - Ei sisällä henkilötietoja

kaupungin ilmastotyön tavoitteet, toimenpiteet, vastuut ja seurannan sekä tukee sitä, että hankkeissa syntyneet toimintamallit juurtuvat osaksi kaupungin pitkäjänteistä ympäristö- ja ilmastotyötä.	ilmastotietoisuus vahvistuu osana lasten ja nuorten kasvatusta ja koulutusta. • Viedään ympäristö- ja ilmastotavoitteita eteenpäin myös omistajaohjauksen kautta siten, että kaupunkikonsernin yhtiöt huomioivat vastuullisuuden ja ilmastotyön omassa toiminnassaan. • Arvioidaan ympäristö- ja ilmastotyötä edistävän valmisteluryhmän tehtävät, kokoonpano ja toimintatavat sekä uudistetaan ryhmän organisointia arvioinnin perusteella. • Kytketään energiatehokkuus, kierto- ja energiatalous sekä ilmastoviisaus osaksi kaupungin kasvuohjelmaa, kärkihankkeita ja investointien valmistelua. • Edistetään kestävää matkailua matkailuohjelman toimenpiteillä ja varmistetaan, että ilmasto- ja ympäristönäkökulmat huomioidaan matkailun kehittämisessä. • Hyödynnetään vihreän rahoituksen mahdollisuuksia ja arvioidaan kaupungin investointeja myös ilmasto- ja ympäristövaikutusten näkökulmasta. • Edistetään Hinku-tavoitteiden mukaista päästövähennystyötä kaupungin omassa toiminnassa ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa ilman erillistä jäsenyystavoitetta.	11/2026 Organisointi käynnistetty

Sisäinen - Ei sisällä henkilötietoja